

[Ellisabeth Arnold]

1980'erne. Vi har i Danmark omtrent samme fordeling mellem offentlig og privat forskning, som man har f.eks. i Holland. Det er naturligvis rigtigt, at det ville være ønskeligt, hvis vi kunne få trukket den private forskning mere op og få den styrket, men den har faktisk trukket en stor del af læsset i løbet af 1980'erne.

Det er et spørgsmål, hvilken del af forskningen der trækker først, om det er den offentlige forskning, der forsyner den private forskning med gode ideer, eller det er den private forskning, der får ideerne til at blomstre i den offentlige. Det vides ikke. Men jeg kan måske bidrage til den diskussion, der har udsundet sig tidligere i dag om aktieselskabsbeskatningens velsignede indflydelse på den eventuelle kommende industriforskning, med at sige, at industrien selv har lagt op til de indgreb, der er sket i de midler, der er blevet allokeret fra offentlig side.

Industrien har uden rigtig at have vidst, hvad de lagde op til, tror jeg, sagt, at de hellere ville være fri for alle disse kunstige støtteordninger, de ville foretrække lavere skat, de ville foretrække lavere lønninger, de ville foretrække ro om skatte- og erhvervspolitikken, sådan at de fik mulighed for at planlægge. Og så er der altså sket det, at man har beskåret nogle støtteordninger, og det er naturligvis ikke godt, men jeg må sige, at industrien har gjort det betydelig lettere for politikerne at vælge den løsning.

Jeg vil gerne bruge et par ord på de såkaldt sensationelle afsløringer, som hr. Frank Jensen har brugt meget tid på at diskutere her i dag. Fra Det Radikale Venstres side har vi også set med forundring på de sensationelle afsløringer, der kom i mandags i »Mandag morgen«.

Jeg kan kun sige, at vi har opfattet disse mange lange fremskrivninger på finanslovforhandlingerne som en form for fremskrivning af det, man har i gang i øjeblikket. Fantasiløsheden breder sig jo i de enkelte ministerier, når man kommer mere end 3-4 år frem. Det er svært at forudse, hvorledes igangværende store programmer vil blive afløst af nye store programmer, når de udløber.

Det er jo sådan, at vi faktisk har nogle meget store puljemidler og nogle meget store enkeltprogrammer, som kører i en vis årrække, og så skal de ophøre, så skal de evalueres, de skal muligvis videreføres, de skal muligvis slet ikke videreføres, måske skal der laves andre ting,

men det er ikke muligt for et ministerium at beslutte i år 1989, at i år 1993 forudsætter man så, at der skal komme 300-400 mio. kr. ekstra til et nyt program, der skal afløse det tidligere. Sådan kunne det måske tænkes at være foregået; jeg ved det ikke, men det kunne være en forklaring på det. Det vil jeg da gerne høre ministerens kommentar til.

Puljeprogrammer er en god idé på mange måder. De kan skabe tværgående, tværfagligt arbejde, de kan også skabe tværsektorielt arbejde, og de kan koncentrere indsatsen om nogle områder, som er prioriteret fra politisk hold. Men de har den ulempe, at de giver uro i billedet, og de kan udhule den stabile grundforskning, som skulle finde sted på institutterne, og hvorfra de kommende forskere skal rekrutteres.

Den rapport, der har været nævnt flere gange tidligere i dag, og som er udsendt af Akademiet for de tekniske Videnskaber, omhandler jo primært forskningen på det tekniske område. Mange af betragtningerne er meget konstruktive, men der er også nogle af betragtningerne, som man må betragte som tomme slag i luften og fuldstændig gratis udsagn.

Det gælder f.eks. påstanden om, at man skal nå op på præcis 2 pct. af bruttonationalproduktet for at kunne hævde sig blandt de store. Som nævnt flere gange tidligere garanterer det ikke på forhånd, at der bliver mere kvalitet ud af det. Man kan nemlig styre omfanget, man kan selvfølgelig styre, hvilke områder der skal forskes på, man kan også sætte flere penge af til forskeruddannelser, men man kan ikke styre resultaternes kvalitet.

Hvis man skal styre resultaternes kvalitet, må man i gang med nogle af de andre fornuftige ting, som rapporten fra ATV peger på, nemlig at der er problemer med ledelsen på forskningsinstitutterne, der er problemer med, at der ofte foretages sammenlignelig forskning og udvikling, altså regulær overlappning mellem forskellige institutioner eller forskellige virksomheder, og at internationaliseringen ikke er slået kraftigt nok igennem.

En anden ting, som bliver nævnt i rapporten, er, at finansieringen er uoverskuelig, fordi der er for mange finansieringskilder, det hele foregår i mange forskellige cigarkasser. Jeg tror, at man overvurderer mulighederne fra politisk hold for koordinering af disse ting. Vi har også på vores rejse i Holland set, at det hollandske